

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia.
BRAȘOV, piața mare Nr. 30.
Scrisorile nefrancate nu
se primesc. Manuscriptele
nu se retrimit.

INSERATE se primesc la AD-
MINISTRAȚIUNEA în Brașov și la
următoarele Birouri de anunțuri:
In Viena: M. Dukas Nachf.
Max. Augenfeld & Emerich Lesner.
Heinrich Schalek. Rudolf Mosse.
A. Oppelka Nachf. Anton Oppelk.
In Budapesta: A. V. Goldber-
ger, Ekstein Bernat. In Ham-
burg: Maroly & Liebmann.

PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
riă garmond pe o colonă 6 or.
și 30 or. timbru pentru o pu-
blicare. — Publicări mai dese
după tariful și învoială.

RECLAME pe pagina a 3.a o
seriă 10 or. sau 30 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

A N U L I X I.

„GAZETA“ iese în fiecare zi.

Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.

N-rii de Duminică 2 fl. pe an.

Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.

N-rii de Duminică 8 franci.

Se primumeră la toate ofi-
ciile poștale din țară și din
afară și la d-nii colectori.

Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare,
Târgul Inului Nr. 30, etajiu
I.: Pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 or.
Cu dusul în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei
luni 3 fl. — Un exemplar 5 or.
v. a. sau 15 bani. — Atât abo-
namentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 258.

Brașov, Miercuri 25 Noevre (7 Decemvre).

1898.

Crisa se înăspresce.

In momentele, când scriem, in-
cordarea dintre partida guvernului
și opoziție în dieta ungară a ajuns
la culme. In ambele tabere se fac
pregătiri mari pentru luptele deci-
sive, ce au să urmeze îndată ce gu-
vernul va propune noua prelungire
provisorică a pactului, asupra că-
reia s'au învoit guvernele din Pesta
și Viena în zilele trecute, când cu
visita contelui Thun la Budapesta.

Pentru ziua de ați, Marți, este
conchiămată o conferență a partidei
guvernului, în care, după cum spun
oficioșii, ministrul-președinte Banffy
va face un esposeu asupra stării de
față a tratărilor pentru pact și va
motiva hotărîrea guvernului de a
cere un nou provisoriu pe scurt
timp. Va arăta, se țice, că situația
în Austria s'a schimbat, așa că
acolo ar păre asigurată rezolvarea
pactului pe cale parlamentară.

Interesant este, cum omenii lui
Banffy se silesc acum de-odată a
documenta, că cunoscuta declarare
a ministrului-președinte, după care
orice nou provisoriu este eschis, nu
se estinde și asupra unui provisoriu
încheiat cu scop de a se lăsa timp
camerei din Viena de a termina des-
baterile în cestiunea pactului. De o
astfel de prelungire pentru a face
cu putință rezolvarea pe cale parla-
mentară a pactului, țic ei, Banffy
n'a făcut amintire în vorbirile sale
anteriøre; este în drept der a pro-
pone o astfel de prelungire provi-
soriă mai ales după ce guvernul nu
ascunde, că doresce pactul econo-
mic cu Austria.

Și-a deschis Banffy această por-
tiță, sperând, că va puté scăpa prin
ea. Se înșelă însă, decă crede, că
opoziția va primi de bani bunî o
ast-fel de motivare. Ne putem aș-
tepta, din contră, că opoziția va ri-
dica cele mai vehemente acușățiuni

în contra ministrului-președinte, fiind-
că nu se ține de cuvântul dat.

Ministrul președinte, prevădend
acésta, va propune, se țice, în con-
ferența de astăți, ca în viitor să se
țină ședințe paralele, înainte de a-
măđi să se desbată asupra indemni-
tății, ér după amăđi asupra proviso-
riului; tot-odată va apela la partida
guvernului ca să se presente la șe-
dințe în număr complet, căci o aș-
teptă grele lupte cu opoziția „ter-
roristă“.

C'un cuvânt, guvernul pare a fi
decis să încerce tot spre a aduce
la valóre voința majorității. Unul
din organele lui declară, că în de-
șert așteptă opoziția, ca cabinetul
Banffy să se retragă din cauza ob-
strucțiunei ei; Banffy nici că se gân-
desce la retragere, mai ales în îm-
prejurările de față, când printr'asta
„s'ar sancționa numai domnirea mi-
norității“. De va face opoziția scan-
dale, acésta va contribui numai la
înmulțirea motivelor, cari ar îndrep-
tăți pe guvern să îngrijescă pentru
interesele țerii și peste anul nou în
cercul său propriu de drept. Cu
scandalele opoziția pôte dobândi nu-
mai amânarea dietei, ér cu apelul
la corônă ea nu va ajunge la nimic.

Acesta este limbajul, ce l pörtă
foile guvernului, și ori-cine va tre-
bui să recunoscă, că este destul de
cutezat, ba provocător chiar. Este
acum la rândul opoziției să vadă, ce
va face în fața atitudinii îngâmfaților
guvernanți. Foile ei de câte-va zile
dau alarmă și chiamă pe toți ade-
renții lor sub drapel. Devisa este:
jos cu Banffy! și atât de mare e
amărăciunea în contra persoanei ace-
stui, încât aceleași foi declară, că
opozițiunea nu mai vré nici-decum
să discute cu Banffy și că unui al-
tuia, care să ofere garanția unei îm-
bunătățiri, i-ar concede tot: indem-
nitate, provisoriu și pact.

Trebuie să credem der pe cu-

vânt oficioșilor lui Banffy, când asi-
gură, că partida guvernului are să
întempline încă de-aci încolo lupte
grave și situația cabinetului nu se
prezentă nici decum în lumină favo-
rabilă, cum o descriu oficioșii.

O adunare de învățători între balonete.

Din Câmpie ni-se
serie: „In 24 Novembre n. s'a ținut în co-
muna Balda adunarea reuniunii învățăto-
rilor români gr. cat. din propopiatul Că-
tinei. La adunare, afară de 12 învățători din
tract, n'a participat nimeni, decăt preotul
local Simion Pinteș și învățătorul pensio-
nat Ioan Botezan din Șermaș. Doi gendarmî
însă au străjuit adunarea dela începutul până
la sfârșitul ședinței. Ce-i mai mult, gendarmii
se amestecau chiar și în discuții, atingend
unele cestiuni sulevate de președintele și
de alți membri ai adunării.

Se înțelege, că în fața gendarmilor
înarmați și atât de obraznici în purtarea
lor, adunarea și debaterile n'au putut fi
liniștite și normale. — E trist de tot, decă
nici membrii unei modeste reuniuni cultu-
rale românesce, ale căreia statute numai de
curând au fost aprobate de guvernul ungu-
resc, nu-și pot ține o simplă adunare fără
a fi puși sub controlul și ingerința gendar-
milor înarmați. Ce valóre mai are atunci
clausula de aprobare a statutelor din par-
tea guvernului?

Între Austria și Germania.

Mult s'a discutat în timpul din urmă
de cătră presa din Austria și Germania
cestiunea espulsării supușilor muncitorî
austriaci de pe teritoriul german.

Guvernul prusian, torturat și el de
frigurile șovinismului, nu pôte suferi nici un
fel de mișcare cu caracter de naționalitate
în Prusia. Din pricina acésta, el persecută
pe Poloni, îi expropriază pe cât se pôte,
din Schleswigh espulsază pe Danesii, Nor-
vegii și Svedezii, cari merg acolo în cali-
tate de muncitorî de câmp, și silesc prin
tot felul de apucături pe proprietarii danesi

să-și angageze numai brațe de muncă ger-
mane. Tot ast-fel guvernul prusian nu su-
fere imigrația cehă, polonă și slovacă din
Austro-Ungaria în Silesia, care nisuesce
spre orașele germane bogate în industrie,
ca să-și câștige esistența de tôte zilele. El
aplică măsurî de rigóre și față cu supușii
austriaci, espulsându-i în masă.

Espulsările acestea au produs deja de
mult timp impresiuni forte nefavorabile
asupra cercurilor guvernului austriac, însă
din considerațiuni politice mai înalte s'a
evitat până acum a-se face din ele obiect
de discuțiune parlamentară în Viena. Mar-
ția trecută însă doi deputați din „Reich-
srath“, Polonul Jaworsky și Cehul Eugel,
amândoi membrii marcanți din majoritate,
au interpelat pe ministrul-președinte Thun
asupra espulsărilor supușilor austriaci din
cestiune, cerend să răspundă cum stă afa-
cerea. Contele Thun răspundend a făcut o
descoperire frapantă. El țice, că ministrul
de esterne Goluchowski a făcut în diferite
rënduri pași energici la guvernul imperial
german în privința acésta. Guvernul ger-
man a dat lămuriri guvernului de esterne
austro-ungar, și autoritățile prusiene s'au
arătât încât-va mai conciliante față cu su-
pușii austriaci, însă totu-și a continuat să-i
espulseze ori de câte-ori imigrația slavă în
Germania lua proporții mai însemnate.

Acestui procedeu se atribue, că con-
tele Thun a declarat la finea răspunsului
său, că decă guvernul german nu va sista
espulsările supușilor austriaci, el „nu va în-
târđia, ca în deplin acord cu ministeriul
comun de esterne, să apere cu energie drep-
turile supușilor austriaci, eventual, conform
principiului de reciprocitate, va introduce
măsurî reglementare“.

Declarația acésta însemnă cu alte cu-
vinte, că contele Thun și contele Golu-
chowski vor protesta la Berlin în potriva
espulsării supușilor austriaci poloni și cehi în
Germania, ér decă protestul nu va avé nici
un efect, guvernul din Viena va întorce
măsura și va începe a espulsa și el pe su-
pușii prusiani din Austria.

Răspunsul contelui Thun la cele două
interpelațiuni a făcut sânge réu la Berlin,

FOILETONUL „GAZ. TRANS“.

Scrisori din Italia.

Nenumitei prietino.

Raffael și contimpuranii.

(Urmare).

Același lucru cu fața lui Christos.
Pentru vezi va rămâne cea mai reușită
față a lui Christos aceea din „Ecce homo“
a necunoscutului artist. Nici Raffael, nici
Leonardo da Vinci în Cenacolul său, nici
Basaiti n'au putut da un cap mai plin de
espresie, decăt acela încununat de spinî și
muncit de durere din „Ecce homo“.

Din Madonele și chipurile lui Christos
au rămas tipice aceste două, și în zadar
sunt tôte sforțările pictorilor moderni de-a
produce ceva mai bun. Schimbările lor
sunt micî rafinerii de stil, așa barba roșie
la unul, nasul evreesc la altul, și nici chiar
Max Klinger, a cărui fantasie fără mar-
ginî a produs un Mephisto mai adevărat
decăt cel tipic de până acuma, n'a putut
face alt Christos, decăt pe cel tradițional,
și Isus din „Christos în Olymp“ e cea mai
nerușită figură a tabloului, chiar pentru-că
se observă silințele zadarnice ale artistului,
de a-se depărta de tipic.

Acesta e timpul, când se crează for-
mele cele mai perfecte pentru figurile re-
ligiei creștine, cari nu au putut fi între-
cute de atunci, pe cum nu au putut fi în-
trecute până ați figurile zeităților păgâne,
create de marii artiști ai anticității. Un sf.
Sebastian mai frumos decăt acel tinăr să-
getat, pe care l'au pictat mai toți acești
pictori, și un Amor mai reușit decăt copi-
lașul sburdalnic din statuetele anticilor, nici
când nu se vor crea.

Și nu vre-o religiozitate estra-ordi-
nară e pricina pentru care chiar în vremea
acésta se săvîrșesc icônele cele mai per-
fecte. Scim doră, că înainte lumea era cu
mult mai credincioasă. Tot așa și pe vre-
mea sculptorilor mari elini, credința în
zeități nu mai era așa curată, ca mai în-
ainte. Raffael și contimpuranii pictau tot cu
atâta iubire motive mitologice, ca și creș-
tine. În San-Pietro din Roma e un mo-
zaic, în care veđi pe un apostol pipăind
rânile lui Christos. Cu atâta grije atinge
el marginea rânii, atâta băgare de seamă
pentru-ca să nu-i născocescă durere rânii
tului e întipărită în espresia feții acelu
apostol, încât veđi, că pictorul s'a trans-
pus cu sufletul întreg în situațiunea aceea;

der nu mai puțin simtă Corregio cu „Io“
a sa, în a cărei față a scuit să pună a'ăta
plăcere sensuală, cum nu am mai veđut
în nici un chip. Alta e pricina. Ca și sculp-
torii anticî, său mai bine țis învățand dela
ei, pictorii vremei acesteia au principii de
spre artă cu mult mai înalte, decăt natura-
lismul. Arta nu vré să copieze natura, ci
să o înfrumșeteze. Chipul unui om n'are
să fie fotografie, ci în trăsurile feței lui
are să fie esprimit caracterul, firea lui. De
aceea, când se pictază Madona, Christos
său sfinții de cari se legă atâtea idei ab-
stracte, numai un pictor idealist, care țin-
tesce să redea și supranaturalul în opul
său, va puté da o icônă corăspundătoare
celeii vage din sufletul nostru.

Naturalismul cras, cum îl aflăm la
prerafaeliști și astăți, era perhorescat pe
atunci. Ori cât de încarnat naturalist aș fi,
trebuie să mărturisesc, că în fața tablouri-
lor unui Raffael și Michelangelo, am sim-
țit cum principiile mele naturalistice sunt
răsturnate din temelie.

Când privești fresca lui Raffael „in-
cendiul din Borgo“, veđi fumul negru ridi-
cându-se din casele în flăcări și simți par'că
cum te înădușese, căldura dogoresce până

la tine, auđi țipetele femeilor și ale copii-
lor și îți vine să le sai într'ajutor, ér când
mergi cu două odăi mai încolo și privești
la păretele din dreapta, unde Attila stă
stîlpit pe loc în fața săbii cerescî de-asu-
pra papii Leo, auđi nechezul calului său
nerăbdător.

Așa e de natural totul. Și totu-și nu
veđi o singură linie nefrumosă în chipurile
acestea. Cum se face acésta, te întrebî cu
mirare tu, care ești datat să-ți închipui
mai mult urit, decăt frumos, când esprimî
cuvântul „natural“? De sigur, nu-s mai pu-
țin naturale unele picturi bune moderne
și totu-și ele sunt pline de urit! E Raffael
un vrăjitor, care scie să producă același
efect al naturalului, ca și pictorii moderni,
însă numai cu mijlăce frumose? Așa se
face. Penelul lui e un bețigaș magic, care
te înalță până la acea uitare de sine, te
ridică în acea lume, în care atât de rare-
ori poți să te transpu, și în care nu există
decăt frumos. Și de aceea tablourile lui
sunt naturale, pentru-că în icôna lui, ca
și în lumea în care te-a înalțat, totul e
frumos.

(Va urma).

unde mulți îl esplicară așa, că guvernul austriac amenință cu represalii pentru a face hatârul Slavilor, cari îl sprijinesc. Cu toate lămuririle liniștitoare oficioase, ce s'au dat în presa austriacă privitor la cuvintele cestionate ale ministrului-președinte austriac, a rămas totuși la cei din Germania impresiunea, că Thun și Goluchowski caută în Germania pericolul ce amenință imperiul austriac, față cu care pericol trebuie întărite și consolidate elementele slave ale monarhiei.

Firesce, că și în cestiunea acesta prusacii fac pe lupul din poveste, și din provocători ce sunt, își dau toate silințele a arăta, că ei sunt provocații.

Cărta la părere inofensivă între cei doi aliați, va avea câte cu timpul urmări serioase.

Episcopul Szabo și „Dumneșcu Maghiarilor“. Din diecesa Gherlei primim textul tipărit al unei circulare, pe care P. S. Sa episcopul Gherlei a adresat-o clerului din diecesa sa. Circulara, dată „din ședința consistorială“, ținută în Gherla la 5 Octomvre 1898, comunică clerului în traducere „românească“ cunoscuta ordinațiune a ministrului Wlasics, prin care se dispune, ca în ziua de 19 Novemvre a fi-cărui an să se țină sărbătorile școlare de doliu în memoria decedatei împărătesse-regine Elisabeta. În textul acestei ordinațiuni se află între altele și următorul pasagiu.

„Serbarea de doliu și de suvenir se se încheie apoi cu rugăciunea noastră națională, cu „Imnul lui Kôlcsey“, cu ale cărui cuvinte frumoase se cerem binecuvântare dela Dumneșcu Maghiarilor asupra națiunii noastre și a tronului.“

E bine, această ordinațiune, care după cum arată pasagiul citat, e nu numai o insultă pentru noi, ci și o curată blasfemie față de Dumneșcu și de biserică, P. S. S. episcopul Szabó o subserie însuși și încă „cu acea îndrumare, ca toate cele dispuse în aceea să se observe“, cum se dice în circulară!

Ôre ce vor dice la asta preoții români din diecesa Gherlei? Pută-vor ei ôre să urmeze „îndrumarea“, ce li-s'a dat din partea arhierului lor, de-a se închina „Dumneșcului Maghiarilor“? Nu cumva episcopul Szabó, în urma „înțeleptelor“ sfaturilor „din ședința consistorială“ dela Gherla voese să concureze pe *Huenergardt*, despre care se dice, că tocmai acum face printre Sașii dela Făgăraș și Sibiu cuceriri pentru crearea unei nouă secte religioase?...

Craiova 21 Noemvre st. v. 1898.

(Coresp. part a „Gaz. Trans.“)

Domnule Redactor! Aveai dreptate, când ne vorbii cu regret de izolarea în care trăim noi Românii din deosebite provincii. Pare că munții, cari ne despart, ni-ar face cu neputință comunicarea și relațiunile, cel puțin intelectuale. Ce e drept, afară de Carpați și de frontierele politice, este încă un alt munte, care ne desparte, mai greu de străbătut; este muntele întunerecului. Căci poporul nostru, nu numai la sate, dăr și în orașe, este în cea mai mare parte lipsit de cultură și mărginit într'un cerc strimț de idei și trebuințe. Numai politica militantă a țilei, care i atinge interesele cele mai de aproape, interesele materiale, îl pune mai de grabă în mișcare. Conștiința națională, care se ne pună în vedere interese mai generale și mai înalte, interesele întregului neam român, e mai puțin dezvoltată. Cu toate acestea suntem departe și în această privință de ceea-ce eram cu câte-va decii de ani în urmă. Și feroicul întru memorie G. Bariț avea dreptate să dice în ultimii ani ai vieții: acum pot să mor liniștit, căci am vădut deșteptarea conștiinței naționale în generațiunile mai tinere de pretutindenți.

Dacă în anii din urmă se pare că am dat înapoi, în loc să progresăm, cauza este greșăla unor ômeni politici ai noștri, cari au căutat să amestece interesele naționale cu interesele și pasiunile partide-

lor politice de aici. Urmările le-am vădut cu părere de rău și la d-vostre, și aici. Sunt însă ômeni de inimă, cari au continuat și continuă a sprijini c'un zel apostolic deșteptarea conștiinței naționale și a interesului și simțimentelor pentru idealul și unitatea culturală a tuturor Românilor. Liga înființată pentru acest scop de tinerimea universitară, după stagnarea anilor din urmă, pare a-și lua din nou activitatea, care, ferită de pasiunile politice de partide, sperăm că, sub conducerea înțeleptă a capilor ei, o va desfășura neturburată și fără întrerupere.

În ziua de 14 Noemvre a. c., secțiunea craioveană a Ligei culturale și-a ținut adunarea anuală, în care d-l secretar I. T. Chețianu a făcut darea de seamă despre situațiunea ei actuală, și s'a ales din nou comitetul conform statutelor. Cu această ocaziune d-nii Dr. I. Atanasescu, N. T. Popp, deputat, și P. Chițu, președintele secțiunii, au accentuat prin cuvinte însuflețitoare, și acum ca și altă-dată, dorința de a nu se amesteca pasiunile politice de partide în cauza sfântă a Ligei, de a nu fi aci nici conservatori, nici liberali, nici roșii, nici albi, s'eu de altă coloare, ci numai Români. Și ei au vorbit din inimile tuturor celor de față. Pentru-că multămită energiei și tactului, cu care a fost condusă de președintele ei S. P. Chițu, în sinul acestei secțiuni nic odată nu s'a făcut deosebire de colorea politică a membrilor. Și, deși a suferit și ea de „atmosfera plină de oțet și înăbușitoare“, d'ea a continuat ea cu o esactitate demnă de laudă, multămită neobosiților secretar și cassier d-nii I. T. Chețianu și M. I. Petculescu.

Alte noutăți n'asți sci să vă scriu de aici. Viața socială pare mai vie la d-vostre, de unde jurnalele în fie-care săptămână ne spun de petreceri cu danț, de concerte și reprezentațiuni teatrale, făcute toate cu scopul de binefacere. La noi pare că ômenii nu mai cunosc alte distrațiuni decât cafelele, cluburile și petrecerile în familie, cu obicinuitele jocuri de hazard.

O plăcere nouă ne-a făcut țilele acestea deschiderea stagiunii teatrale și începutul conferințelor Ateneului craiovean. Asără, Vineri în 20 Noemvre s. v., am asistat la prima conferință, ținută de d-l M. Strajanu în sala teatrului național, înaintea unui public foarte numeros și ales. Interesul, cu care publicul nostru frecventază aceste conferențe, arată, că ele corăspund unei trebuințe intelectuale, care își găsește aici îndestulirea sa. Și în adevăr, conferențarii caută cu un zel laudabil să multămescă așteptările publicului, care vine să-i asculte. O probă despre acesta ne-a dat-o frumosul succes, cu care asără în 20 Noemvre s. v., s'a început seria conferințelor de est an.

După ce d-l Gr. Columbeanu, președintele Ateneului, pronunță un însuflețitor cuvânt de introducere, care-l termină c'un *sus inimile!* relativ la idealul nostru național, d-l M. Strajanu ținu o frumoasă conferință „Despre ideal“. D-sa arată mai întâi înțelesul cuvântului, apoi îl ilustră prin două poezii alegorice din Schiller și Coșbuc și prin povestea lui Apuleius despre Amor și Psyche, cel mai frumos și mai important mit din totă literatura antică, și termină accentuând trebuința, ca ați mai mult ca totdeauna idealul fecărui din noi să fie idealul național al patriei și neamului român.

2 Decemvre în Budapeșta.

— Budapeșta, 3 Dec. n. 1898.

S'a serbat de serbat și în capitala Ungariei mai mult de silă, decât de voie bună această epocală și în viața monarhului nostru; da, s'a serbat, d'ea mai mult numai din partea lunei „oficioase“, mai ales militare, precum cu un fel de rătăciată satisfacțiune constatată și foile unguresci. Încolo incidente neplăcute, demonstrațiuni mai pronunțate, cari se turbure solemnitatea, fiă și impusă, a țilei, nu s'au întemplat.

În dorii de ții, 21 de tunuri din virful citadelei din Buda anunțau capitalei

somnurose, că s'au împlinit cinci-deci de ani dela suirea pe tronul împărătesc a Majestății Sale monarhului. Musica militară împreună cu un conduct de torțe, curieră stradele principale ale orașului. Lumea curioasă, ba pôte și setosă de scandaluri, furnică prin toate părțile. Dintre puținele surprinderi, mai caraghios e faptul, că muzicea militară i-s'a dat ca avant și ariergardă o cătă de polițai, pobabil, ca s'o scutescă de eventuale afronturi din partea „civililor“, căci e de notat, că muzica cântă imnul casei domnitore: „D'omne ține și protege“... D'ea nu s'a întemplat nimic, căci slujbașii lui Perczel au fost în ziua de 2 Decemvre mai cu ochii în patru, decât ori și când.

Stindardele arborate le cam puteai număra pe degete în fiă care stradă, lucru, ce trebuia să-ți bată la ochi, mai ales când te gândea, ce a fost cu Peșta când cu înmormântarea lui Kossuth, s'eu în alte țile „memorabile“, d'ea „numai pentru patrioți“.

Universitatea a stat închisă totă săptămâna, căci „viitorul“ națiunii maghiare avea de gând să protesteze în ziua aniversării contra dispozițiunilor ministrului de instrucțiune, de a serba ziua iubileului prin sistarea prelegerilor. Prelegeri însă tot s'au ținut, nu însă la universitate, s'eu la vre-un gimnasiu, ci la academia comercială, căci așa au pretins înfierbentații „civi“ academicieni, er profesorii s'au supus, -- de voie s'eu de nevoie, n'o pot sci.

Militarii, firesce, erau toți îmbrăcați în uniforma de paradă, și deși era un ger, de te cam pătunde la ôse, căloau, care de care mai falnic numai în blusă, fără manta. Pôte să nu le fi fost frig, căci căpătaseră menaj duplu; d'ea se pare, că altceva a făcut să nu simtă frigul: era medalia iubilară de pe piept, ce-i făcuse să iese numai în blusă.

În toate bisericile s'a serbat oficiu divin împreună cu doxologia. În biserică lui Matia a oficiat primatele Vaszary. Pentru soldații greco-orientali încă s'a serbat în Buda liturgia românească s'erbescă din partea părintelui capelan militar Ioan Pop. Cântările corale au fost executate românește, și anume după liturgia lui G. Dima din partea corului mai mult improvisat al universitarilor Români. Debutul corului, deși s'a prezentat după o forțe scurtă pregătire, a fost pe deplin multămitor, și a făcut o plăcută impresiune, mai ales asupra corpului oficerilor, cari au asistat la liturgia. Notez, că liturgia s'a ținut nu în biserică, ci într'un vast edificiu întrebuintat *ad hoc* ca biserică. La serviciul divin au participat toți soldații greco-orientali, căți sunt staționați în capitală; numărul lor, firesce, e forțe mare.

În legătură mai amintesc, că întocmai ca și la alte societăți, așa și la societatea de lectură „Petru Maior“ s'a ținut ședință festivă literară. Președintele Marou Jantea a deschis ședința printr'un discurs acomodat ocazional, în care a accentuat mai ales, că toate instituturile și instituțiunile culturale, câte le avem, s'au întemeiat în timpul domniei și din deosebita grație a Majestății Sale împăratului-rege. Societatea apoi, exprimându-și pe cale protocolară omagiile sale față de preainaltul iubilant, trece la ordinea țilei. N.

Amnestia privitoare la armată.

Am anunțat, că din incidentul jubileului, Majestatea Sa ces. și reg. apost., a dat o amnestiă și privitor la armata și marina ces. și reg. Pentru importanța lui, dăm astăzi în totă estinderea ordinul-circular al ministrului comun de război privitor la această amnestiă, care ordin a apărut în „Fôia ordonanțelor pentru armata ces. și reg.“ („Verordnungsblatt für das k. u. k. Heer“) dela 26 Noemvre 1898.

Ordin - circular

dela 23 Noemvre 1898. Despărț. 4 Nr. 2354.

Majestatea Sa ces. și reg. apostolică a binevoit, pe ziua de 2 Decemvre 1898, să dispună prea grațios următoarele:

Tuturor persónelor din armata ori marina de război, cari în urma unei sentințe penale, din cauză că n'au dat ascultare vr'unui ordin de conchiămăre la esercițiul de arme (de serviciu), respective pentru deserțiune prin neascultarea unui astfel de ordin, se află în arest — decât nu sunt pedepsiți, s'eu urmăriți judecătorește și pentru vr'un alt delict — li-se iertă pedepșa restantă;

mai departe tuturor acelor persóne din armată și marina de război, cari pentru neascultarea unui ordin de conchiămăre la esercițiul de arme (de serviciu), respective pentru deserțiune prin neascultarea unui astfel de ordin se află în cercetare, sunt urmăriți pe cale penală, s'eu au să se aștepte din cauza acesta până acum la o urmărire penală-judecătorească, ori la o pedepșă disciplinară, — întrucât nu sunt pedepsiți s'eu nu sunt urmăriți judecătorește și pentru un alt delict — li-se iertă cercetarea și pedepșa ulterioară;

asemenea vor fi iertați cei urmăriți pe cale penală-judecătorească — și cei cari au să se aștepte la o urmărire judecătorească-penală, s'eu la o pedepșă disciplinară, sub condițiunea, ca în timp de un an după publicarea amnestiei să se roge de a fi și ei cuprinși în ea și pentru cazul, decât sunt deja declarați ca desertori, d'ea încă nu sunt judecați ca atari, vor renunța la gradul (chargea); ce-l posed. (Decisiunea preainaltă dela 20 Noemvre 1898).

În esecutarea acestui act de grație preainalt ministeriul imperial de război ordonă:

Persónele mai sus menționate, cari se află sub pedepșă, sunt a se libera cu ziua de 2 Decemvre 1898 din arestul lor (arestul disciplinar), și investigațiile pendente pentru neascultarea ordinului de conchiămăre la esercițiul de arme (de serviciu), respective pentru deserțiune prin neascultarea unui astfel de ordin, — într'un cât cei în cercetare nu sunt sub pedepșă s'eu nu sunt urmăriți pe cale judecătorească penală încă pentru un alt delict — sunt a se sistă imediat.

Cu resolvarea petițiilor înaintate pentru a fi cuprinși în amnestiă, sunt însărcinate comandele militare teritoriale (și admiralatul portului din Pola).

Revistă externă.

Notificarea numirei prințului George. Vineri după amiază, dragomanii celor patru puteri au remis Porței notificarea numirei prințului George al Cretei, ca comisar special în Creta. Acestă notificare este însoțită de o notă, declarând, că puterile vor face să se respecte interesele datoriei publice otomane în Creta. Acestă cestiune a făcut să întârzie remiterea notificării.

Stindardul papal. Din Roma se anunță, că cu prilejul sosirii împăratului german în Berlin, pe toate bisericile catolice erau arborate *stindarde papale galbene-albe*. Mai multe foi din Roma au scris, că generalul Lanza, ambasadorul italian din Berlin, a protestat energic în contra arborării unui stindard, care reamintesc un stat dispărut pentru totdeauna. În ministeriul de esterne din Berlin însă nu vor să știe nimic despre acest protest, fiind-că în sensul legilor redactate de *Bonghi* și primite la 1871, tocmai Italia a fost prima putere, care recunoscu suveranitatea Papei, prin urmare ea nu negă nici dreptul folosirii stindardului papal, cum nu negă, ci recunosce Papei dreptul de-a avea corp diplomatic acreditat și reprezentanți diplomatici în străinătate.

Cestiunea Filipinelor. După sciri venite din Filipine, insurgenții resping dominațiunea Americanilor și îi vor combate cu înverșunare. Ei vor reține ca prizonieri 10.000 de soldați spanioli, pentru a-i sili să combată pe Americani.

Noul budget al armatei germane. Proiectul noului budget al armatei germane aruncă asupra Germaniei o nouă sarcină de 28 milioane mărci. Din acestea Pru-

sia va plăti 20 milioane, ér restul Bavaria, Saxonia și Württemberg. Afară de acestea cheltuielile cu armata se urcă la 133 milioane mărci.

Spania și America. Lui „Times“ i-se anunță din Filadelfia, că Spania și America sunt în ajun de-ași restabili bunele raporturi. America este convinsă de lealitatea și simțul cavaleresc al Spaniolilor, dovedit mai ales cu prilejul tractărilor asupra păcii, când reprezentanții guvernului din Madrid s'au grăbit a satisface pretensiunile Americii.

Carlismul în Spania. [Diarele din Bilbao anunță descoperirea a 396 pușci ascunse de carliști într'o subterană, la țără. În urma acestei descoperiri s'au arestat câțiva carliști. Depeși din Valența anunță, că colone de trupe au început să străbată provincia Castilia, ca măsură de precauțiune.

SCIRILE DILEI.

— 24 Noemvrie v.

Jubileu în Arad. Cetim în „Biserica și Școala“: „În ziua de 20 Noemvrie (2 Dec.) a. c. din incidentul jubileului de 50 de ani al domniei preagloriosului nostru împărat și rege Francisc Iosif I, s'a oficiat în biserica catedrală din Arad, prin Prea Sfinția Sa părintele Episcop Ioan Mețianu asistat de preoțimea din localitate, în ființa de față a membrilor Consistoriului diecesan, a corpului profesoral și elevilor dela seminarul diecesan, a elevilor dela școala superioară de fetețe din Arad și a unui public numeros, S-ta liturgie îmbinată cu doxologia mare, ridicându-se sfinte rugăciuni către cel Atotputernic pentru sănătatea și îndelunga viață a Majestății Sale“.

Adunare populară oprită. Scim, că Românii din comitatul Aradului proiectaseră a ține un șir de adunări populare, cu scop de-a protesta contra ultimei hotăriri a congregațiunii, prin care poporul e osindit a plăti, prin arunc pe comune, banii furați de faimosul Krivány. Prima adunare, ce avea să se țină Duminica trecută în Șiria, a fost însă oprită din partea fisolgăbirului pe cuvânt, că la ea au fost convocați numai Români. ceea ce ar însemna o nesocotire a articolului de lege XLIV din 1868. Din mijlocul poporului, ce totuși se adunase, s'a adresat o telegramă către monarch, aducându-i-se la cunoștință cazul.

Desvélirea statuei lui Tudor Vladimirescu. Vineri 20 Nov. v. s'a desvélit la Tergu-Jiu statua lui Tudor Vladimirescu. Au asistat la această solemnitate autoritățile civile și militare din localitate și un număr considerabil de lume. A fost present și sculptorul acestui măreț monument, d-l Bălăcescu.

Liberat. „Tribunei“ i-se comunică scirea, că T. Liviu Albini a fost liberat Sâmbăta trecută din arestul preventiv din Alba Iulia.

Darul monarchului. Regimentul de husari Nr. 1. staționat în Brașov și satele din jur, împlinind în 2 Decemvrie n. 50 de ani, de când poartă numele Majestății Sale, a căpătat din acest incident un dar prețios din partea monarchului, anume o trîmbiță de argint sculptată cu aur. La gaetanul trîmbiței atârna o medalie de aur, care pe o parte înfățișează pe monarch în costumul de colonel al regimentului.

Logodnă princiară. Din Londra se anunță, că prințul grecesc George, care de curând a fost numit comisar suprem în Creta, se va logodi cu prințesa Victoria, fiica principelui de Walles și nepoța reginei Victoria a Angliei.

Firma Engel. Abia ar pute crede omul, ce legături estinse are faimosă firmă Engel, care s'a făcut renumită prin aceea, că nu tornă în pahare decât vinuri falsificate. „Alkotmány“ spune în cestiunea falsificărilor acestei firme, că sunt foarte mulți compromiși, mai ales însă un „bărbat de stat“ maghiar cu poziție înaltă. Se vor-

besce despre nisce polițe, pe cari Engel le-a plătit din bunăvoință. Dilele viitoare, dice numita fôie, asupra compromișilor se va descărca o mare furtună, și este aprôpe sigur, că tocmai un membru din cabinetul lui Banffy va căde jertfă a marilor trageri pe sfôră cu vinul falsificat.

Se vor scumpi pălăriile bărbătesci. Fabricanții de pălării bărbătesci din Europa au hotărît să urce prețul pălăriilor, din cauză, că materialul brut din care se pregătesc încă s'a scumpit cu 8—16%. Acastă estra-ordinară împrejurare i-a făcut și pe membrii reuniunei pălărierilor maghiari să urce prețul pălăriilor conform urcării prețului materialului brut.

Inovație recomandabilă. La cererea mai multora, în hala de bere (Colțul strădei Aței și Căldărarilor) se vinde berea fără întrebuițarea de acid carbonic. Se întrebuițază numai capaua (pipa) obișnuită, care face berea să murzeze

Sêrbare în Blașiū.

Blașiū, 4 Dec. n. 1898.

Stimate d-le Redactor! Permiteți-mi să vă raportez ceva despre *ședința publică festivă*, ce au arangiat'o membrii societății de lectură „Inocențiu Micu Clain“ a teologilor din loc, din incidentul împlinirii a 25 de ani, de când această societate poartă numele gloriosului arhieru.

Ședința s'a ținut Sâmbăta în 3 Decemvrie n. Inceputul a fost la 4 ore d. a. și a durat până după 6 ore sêra. Fiind și de sêrbătoare, publicul din Blașiū a participat în număr mare, așa că spațioasa sală a seminarului teologic, care servește ca rector, s'a arătat prea mică pentru a cuprinde întreg publicul. Era de față și Escelența Sa metropolitul Mihalyi, câțiva membri ai capitulului metropolit, profesorii dela facultatea teologică, dela gimnasiu, superioarele internatului de fete și un frumos număr de dame și domni din loc.

În fruntea salei era portretul arhierului In. M. Clain. Președintele societății V. Macaveiū, teolog de an. IV., a deschis ședința prin un frumos discurs, arătând scopul ce-l urmărește societatea. Programul a fost variat. Corul teologilor a cântat sub conducerea d-lui profesor de musică I. Mureșianu: „E'tă preotul mare“, „Fluturașul“ și „Sê trăsescă“, tôte compoziții de ale d-lui Mureșianu. S'a mai cântat și o altă compoziție a d-lui Mureșianu, și anume: „Furtuna“ solo-bass, de Victor Macaveiū teol. a. IV. Atât corul, cât și solo, au succes deplin, fiind precis executate.

Nu cu mâi puțin succes au fost declamate și poeziile: „Unde ni sunt visătorii“ de A. Vlăhuță, declamată cu mult sentiment de Vasile Suciu, teol. an. I., și „Țiganul la vênat“, de T. Speranță, declamată de Petru Florian, an. I., care a produs mult haz prin predarea atât de bine a acestei anecdote.

Partea literară a ședinței au format'o 3 lucrări, și anume: „Repriviri asupra activității și desvoltării de până acum a societății de lectură „In. M. Clain“, de secretarul societății S. Moldovan teol. an. IV. Dênsul arată cum membrii societății, pêtrunși de spiritul progresului, dela înființarea societății și până în present au țintit către scopul ei măreț, au urmat pașii feroicilor genii romane și sub scutul lor au și înaintat în mod îmbucurător. Cetitorul a fost ascultat cu interes. Fôrte frumos a fost discursul „Sê serbăm“, rostit de Luca Rus, teol. an. IV. D l Luca a vorbit despre starea primitivă a bisericei române, despre influința grecăscă, slavonă și despre calvinism, cari tôte se nisuiu să atragă în partea lor biserica noastră. În urmă vorbește despre unire, arătând starea deplorabilă dinainte de unire, și progresul ce a urmat după unire, ér în urmă propune aniversarea anului 1700. Acest discurs, pronunțat cu atâta claritate și cu talent oratoric, a făcut o impresiune fôrte bună. Vorbitorul a fost viu aplaudat și felicitat din partea publicului.

Nu mai puțină laudă se cuvine d-lui

D. Mureșan, teol. a. IV., pentru schița „Numai un Tatăl nostru“, după G. B.

După finirea programului și după ce președintele societății multămi Escelenței Sale și publicului în cuvinte frumoșe pentru participare, Escelența Sa metropolitul a adresat teologilor cuvinte de încurajare, laudând silințele lor și dorind societății prosperare.

Așa au serbat membrii societății de lectură „In. Micu Clain“ aniversarea de 25 de ani de când societatea lor poartă numele gloriosului arhieru. Înainte pe calea apucată, și Dumnezeu ne va ocroti!

— macad. —

Convocare.

Prin această se convôcă *adunarea generacă* a „Reuniunii femeilor române pentru ajutorarea văduvelor sêrace române din Brașov și Săcele“ pe Luni, ziua S-tului Andreiū, în 30 Noemvrie v. (12 Dec. n.) a. c. la 2^{1/2} ore d. a., în sala cea mare a gimnasiului nostru.

Obiecte:

Raportul comitetului despre activitatea sa. Raportul casei despre averea Reuniunii. Abdicarea comitetului vechi în urma espirării mandatului său. Alegerea noului comitet pe un period de 3 ani.

Brașov, 23 Noemvrie st. v. 1898.

Maria Popea m. p., Dr. Ios. Blaga,
Presidenta Reun. Secretar.

ULTIME SCIRI.

Budapeșta, 5 Decemvrie. Ministrul croat Iosipovich a declarat, că dênsul nu mai pôte rămâne membru al guvernului și că trebuie să-și dea dimisiunea în cas când dela 1 Ianuarie încolo ar arma în Ungaria stări înafără de lege. Croația cu Ungaria, dice el, numai pe baza constituționalismului pot să mergă mână în mână.

Bucureșci, 5 Decemvrie. În ședința de adă a Senatului d l Maio rescu și-a desvoltat interpelarea privitor la neplătirea rentei datorite bisericei și școlilor din Brașov. Ministrul-președinte Sturdza a răspuns, că actele cetite în cameră de d l Ionescu nu derivă dela persoane oficiale maghiare și că plata rentei s'a sistat, deôre-ce în cas când s'ar fi plătit, școlile ar fi fost închise. Senatul a luat la cunoștință răspunsul ministrului-președinte și a votat încredere guvernului.

DIVERSE.

Crucea Rușilor. În Austria de jos, pe drumul țării dela Viena spre Linz, nu departe de institutul „Melk“, se ridică așa numita „crucea Rușilor“. Acăsta e o cruce mare neagră așezată pe un pedestal alb, pe care se află următoarea inscripție: „În aducerea aminte a celor 300 de răsoinicilor ruși, cari au murit la 1805 în Melk și au fost îngropați în acest loc. — Ev. St. Ioan cap 15, vers 13: Nu iubesc nimeni mai mult, decât acela, care își lasă viața sa pentru amicii săi“. Era în êrna grea a anului 1805. Într'o di sosiră pe la acel loc, ca la 4000 de soldați ruși, escortați de Franceși. Rușii erau prizonieri din lupta dela Austerlitz, și acum se aflau în drumul lor spre Francia. În Melk a fost pausă. Rușii cei mai mulți au fost încuartați în institutul, ér alții 500 la număr au fost închiși într'un turn cu două etage. Era un ger mare, de crepa lemnul. În parter Franceșii, cari pădău pe Ruși, au făcut foc ca în liber. Rușilor din etajul de sus li-a fost frig, și până dimineța, parte au înghețat, parte s'au înecat de fumul de jos, așa că din 500 au mai rămas abia 200 în viață. În ziua următoare, — era în 13 Decemvrie — toți cei morți au fost îngropați într'un loc, ér ceilalți prizonieri au fost transportați mai departe. Locuitorii comunei Melk au pus pe mormântul nenoroci-

ților o cruce de lemn. Când această cruce fu nimicită de dintele timpului, comuna puse alta nouă. Odată în luna lui Iulie, anul 1891, merse dela ambasada rusăscă din Viena colonelul Zujew la Melk. Colonelul la porunca împăratului său cumpără locul, unde se afla mormântul celor 300 de Ruși. În acel loc apoi a fost ridicată o cruce neagră pe un pedestal alb cu inscripția de mai sus în litere rusești în față, ér în dos cu litere nemșeci. În 4 Octomvrie 1891 acest monument a fost sfințit și desvélit în mod sêrbătoresc.

*

Contraste. Într'o di regele Spaniei, Filip III. se afla pe un balcon al palatului său din Escorial și de acolo privea la un oficer tiner, cum acesta sta în sôre cetind dintr'o carte și ridea cu hohot. Cu cât tînerul oficer era mai mult cufundat în cetit, cu atât mai tare ridea, și risul lui ajunsese culmea, când cartea îi cădă din mână, ér el se tăvăli pe jos de ris. Regele observând această se adresă către un curtean cu cuvintele: „Tînerul acela orî e nebun, orî cetește pe Don Quixote“. Un soldat dela gardă ridică cartea și vedă, că într'adevăr aceea era „Don Quixote“. Pe când se petreceau acestea la Escorial, într'o casă sêracăciôsă și scundă a unei străđi înguste din orașul Madrid se întêmplă o scenă tristă. Un bărbat cam de 50 de ani, cu o barbă încăruntită și cu o față posomorită, pe care se puteu vedé trăsurile durerii și al miseriei, zăcea pe un așternut simplu. Bolnavul, rădîmat pe brațul său schilav, cu voce debilă dicta o epistolă de adio, ca ultima mulțămită către contele de Lernas, care îi dedă un ajutor. În ziua următoare din acea casă un convoiu mic sêrăciôs insoțea un cadavru rece, pe care îl duceau la odichna de veci și când cineva întreba după numele celui mort i-se răspundea: Acest om, pe care acum îl petrecem, a fost un sêrman scriitor, a cărui viață s'a sfêșit între tot felul de suferințe. Sêrăcia l'a silit, ca mai întâi să fă servitor, apoi soldat. În lupta dela Lepanto a fost rânit, a cădă în mâinile piraților, cari îl ținură timp de 5 ani în arestul cel mai înfiorător. Când el se întorse êrăși în Spania, primi un post modest la oficiul de dare, pe care însă nu l'a avut mult timp, deôrece în urma unei acuse false êrăși a ajuns în arest. În anii acești de pe urmă ai miseriei deveni scriitor, și câte-va ajutoare din grație îl scăpau, ca să nu móră chiar de fôme. Acum însă mórtea a curmat suferințele nenorocitului. Acest nenorocit, care a murit în așa miserie, este autorul renumitului „Don Quixote“. Numele lui este Miguel Cervantes Saavedra.

Literatură.

„Moda Ilustrată“. Numărul 46 al „*Modei Ilustrate*“ aduce pe pagina primă 2 gravuri perfecte, cari înfățișază 2 capete tinere cu nisce pălării cu mult șic, a doua pagină conține o cronică a modei fôrte interesantă și o mulțime de monograme frumoșe; mai departe aduce ér grupuri de toilette din cele mai distinse și diferite cu descrierea lor fôrte amănunțită. Asemenea și rochii pentru fetețe și paltône de băeți sunt descrise. Suplimentul gratuit representă un tipar dela o jachetă modernă pentru dame. Partea literară e și acum variată și interesantă.

*

D l Teodor V. Păcățian, care numai de curând a dat literaturii române „*Lupta pentru drept*“, una din valorosele scrieri ale dinstinstului jurisprudent german Dr. Rudolf de Ihering, a scos acum de sub tipar o nouă lucrare valorôsă a celui celebru scriitor german, intitulată „*Scopul în drept*“, care tracteză cestiuni din domeniul jurisprudenței. E o carte voluminôsă, de 366 pag., format mare 8°, de-o potrivă interesantă și instructivă pentru toți ômenii iubitori de sciință. Opul s'a tipărit în institutul „Tipografia“ din Sibiu și costă 4 fl., pentru România 10 lei.

*

Cultura Plantelor. Din prețiosul „Manual de agricultură rațională“ al d-lui **George Maior**, profesor la școala centrală de agricultură dela Ferestrău, în Bucuresci, a apărut în Tipografia „A. Mureșianu“ din Brașov, partea II. **Fitotehnia sau cultura specială a plantelor.** Acest volum se estinde pe 611 pagini, format mare și conține în text 202 figuri. Cuprinsul e foarte bogat, arătând cu de-amănuntul soiul, modul de cultură, bótele și vindecarea lor etc. pentru fiă care plantă, precum cereale (tot felul de bucate, ca grâu, secară, orz, ovés. orez, mei, cucuruz, hrișcă, etc.); apoi mazere, linte, mazărice, rapiță, mac, șofran hemei, in, cânepă, tutun, cartofi, tot felul de sfecele hrén, curechi și alte multe. Apoi diferitele plante de nutreț, ca lucernă, trifoi, mohor, cucuruzul verde de nutreț, diferite compozițiuni pentru fenațe și pășuni artificiale etc. Alt capitol tracteză despre cultura fenațelor, altul irigațiuni, altul despre pășuni etc.

Pentru fiă-care econom, această carte e de cea mai mare trebuință, putându-i servi ca cea mai bună călăuză în toți ramii economiei sale. Asemenea scrieri nici n'am avut până acum în limba română. Tóte gazetele noastre, tóte reuniunile economice, toți bărbații noștri luminați și pricepuți în ale economiei, au salutat cu multă bucurie aparițiunea acestei prețioase cărți, care face onóre literaturii noastre, putând sta față cu cele mai de frunte scrieri de acest fel ale celor mai culte popóre din Europa.

Tuturor economilor români, cari doresc să facă o înaintare în purtarea economiei lor, le recomandăm deci să procure această prețioasă carte. Prețul volumului II este 4 fl. (trimis cu posta recomandat 4 fl. 25 cr.) Pentru România 10 lei, plus porto.

Din partea întâi **Agrologia**, care tracteză despre cultivarea pământului: aratul, seménatul, gunoitul etc. etc., de asemenea se mai pot căpéta esemplare cu prețul de 2 fl. 50 cr. (plus porto recomandat 25 cr.). Pentru ambele tomuri de-odată procurate este a se plăti porto 40 cr.

Se póte procura dela Tipografia „A. Mureșianu“ din Brașov.

Cursul la bursa din Viena.

Din 5 Decembrie 1898.

Renta ung. de aur 4%	120.80
Renta de coróne ung. 4%	97.70
Impr. cáil. fer. ung. în aur 4 1/2%	119.70
Impr. cáil. fer. ung. în argint 4 1/2%	100.—
Oblig. cáil. fer. ung. de ost I. emis.	120.—
Bonuri rurale ungare 4%	95.80
Bonuri rurale croate-slavone	—
Impr. ung. cu premii	158.—
Losuri pentru rez. Tisei și Seghedin	139.—
Renta de argint austr.	101.15
Renta de hârtie austr.	101.45
Renta de aur austr.	119.95
Losuri din 1860.	140.25
Aoții de-ale Băncei austro-ungară	915.—
Aoții de-ale Băncei ung. de credit	391.75
Aoții de-ale Băncei austr. de credit	361.50
Napoleoniori	9.56
Mărci imperiale germane	59.—
London vista	120.—
Paris vista	47.67 1/2
Rente de coróne austr. 4%	101.50
Note italiene	44.55

Cursul pieței Brașov.

Din 6 Decembrie 1898.

Banota rom. Cump.	9.48	Vând.	9.50
Argint r. mân. Cump.	9.44	Vând.	9.46
Napoleoniori. Cump.	9.51	Vând.	9.54
Galbeni Cump.	5.60	Vând.	5.65
Ruble Rusesci Cump.	127	Vând.	128
Mărci germane Cump.	58 50	Vând.	—
irer turcesci Cump.	10.70	Vând.	—
Sci s. fonc. Albina 5%	101.—	Vând.	102.—

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu**
Redactor responsabil: **Gregoriu Maior**

Grand-Caffe & Restaurant

sau deschis Joi, în 1 Decembrie 1898 în

Grand-Hotel.

Benturi escelente. — Preturi ieftine.

— Tótă nóptea deschis. —

Nr. 19140—1898.

Concurs

Pe temeiul ordinațiunei Dlui subcomite Dr. Friederich Jekel din 21 Novembre a. c. Nr. 29461—898 se escrie concurs, pentru un post nou sistemizat de econom orășenesc.

Leafa anuală 1000 fl., bani de locuință 150 fl., pausal pentru trăsura și cal 300 fl. și quinquenalele satorite.

Economul orășenesc este dator să-și țină cal și trăsura; órele de ocupațiune satorite pentru funcționarii orășenesci nu au aplicațiune pentru densul.

Reflectanții pentru acest post au de a-și așterne cel mult până în 14 Decembre a. c. la 12 óre la prând acestui magistrat petițiunile provédute cu atestatul de botez, cu atestatul de moralitate, cu testimoniile asupra destoiniciei lor teoretice și practice în resortul de construcții, cu dovețile asupra cunóscerei limbii maghiare, germane și române.

Brașov, 26 Novembre 1898.

Magistratul orășenesc.

PUBLICAȚIUNE.

Prin această se aduce la cunoscință publică, cumcă **móra** proprietarilor de moră din Tohanul vechiu, constătătoare din 3 petri, dintre care una instruată și pentru faină fină, construită după un sistem nou, cu transmisiuni, **se dá în aréndă** prin licitațiune publică **pe 3 ani** decursivi, începând din 1 Ianuarie 1899, până în finea lui Decembre 1902; prețul aréndei în bucate după cum se adună la móră.

Diva de licitațiune este ficsată pre 15 Decembre st. n. a. c. la 11 óre a. m.

Doritorii de a lua în aréndă, au de a pune un vadiu de 60 fl. v. a., séu în hirtii da valóre.

Condițiunile de aréndare se pot vedé în fie-care și în casa morii, precum și la primăria comunală.

Tohanul vechiu, în 4 Decemare 1898.

Biroul morii.

A.V.I.S.

Subscrisul aduce la cunoscință On. public, că **am înființat** după sistemul cel mai nou, **un stabiliment de spălăt și călcat albituri**

— în Strada Vămii Nr. 16. —

Se primesc ori și ce obiecte, pentru spălăt și călcat, cravate bărbătesci pentru curățit, și se execută cu cea mai mara acuratețá.

Rugându-mé de o cercetare cât mai numérose, sunt

cu tótă stima:

V. HOSSZU,

Brașov, Strada Vămii Nr. 16, etagiul I., scara 2.

„Gazeta Transilvaniei“ cu numărul 15 cr. se vinde la Eremias Nepoții.

La prea înaltă poruncă a Măjestății Sale c. și r. Apostolice, a

XXXII. Loterie de stat c. r.

pentru scopuri de binefacere civile a monarhiei de dincolo.

Acésta loterie de banl — unica în Austria legal concesionată — constă din 12034 câștiguri în bani gata, cu suma totală de

200,000 Coróne.

Penrru plata câștigurilor garantéză Direcția c. r. a loteriei.

Tragerea urméză fără amânare în 15 Decemvre 1898.

Un los costă 4 Coróne.

Losuri so capéță: la despărțământul loteriilor de stat în Viena Riemergasse 7, la colectanți de loterie traficé, la oficiul de dare, poste telegraf și căi ferate, la case de schimb etc. — Planul loteriei pentru cumpérator de losuri gratis. —

Losurile se trimet libere de porto.

Direcția c. r. a loteriilor, Secția loteriei de stat.

ABONAMENTE

LA „GAZETA TRANSILVANIEI“

Prețul abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

Pe trei luni 3 fl. —
Pe șese luni 6 fl. —
Pe un an 12 fl. —

Pentru România și străinătate:

Pe trei luni 10 fr.
Pe șese luni 20 fr.
Pe un an 40 fr.

Abonamente la numerele cu data de Duminecă.

Pentru Austro-Ungaria:

Pe an 2 fl. —
Pe șese luni 1 fl. —
Pe trei luni 50 cr.

Pentru România și străinătate:

Pe an 8 franci.
Pe șese luni 4 franci.
Pe trei luni 2 franci.

Abonamentele se fac mai ușor și mai repede prin mandate postale.

Domnii, cari se vor abona din nou, să binevoiéscă a scrie adresa lámurit și a arata și posta ultimă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei“.

Sosirea și plecarea trenurilor de stat reg. ung. în Brașov.

Valabil din 1 Octomvre st. n. 1898.

Sosirea trenurilor în Brașov:	Plecarea trenurilor din Brașov:
Dela Budapesta la Brașov:	Dela Brașov la Budapesta:
I. Trenul de persóne la 8 óre dim.	I. Trenul mixt la 5 óre 8 min. dimineța
II. Tr. accel. peste Clușiu la 2 ó. 9 m. p. m.	II. Tr. accel. (peste Clușiu) la 2 ó. 45 m. p. m.
III. Trenul mixt la 10 óre 25 min. séra	III. Trenul de pers. la 7 óre 48 min. séra.
Dela Bucuresci la Brașov:	Dela Brașov la Bucuresci:
I. Trenul mixt, care circulă numai Vinerea dela Predeal, la 5 óre 20 min. dim.	I. Trenul de persóne la 3 óre 55 min. a. m.
II. Trenul accel. la 2 óre 18 min. p. m.	II. Trenul mixt la 11 óre a. m.
III. Trenul mixt, la 5 óre 20 min. p. m.	III. Trenul accelerat (se vine pe la Orad. Clușiu) la 2 óre 19 min. p. m.
IV. Trenul de pers., la 9 óre 8 min. séra.	Dela Brașov la Kezdi-Oșorheiu:
Dela Kezdi-Oșorheiu la Brașov:	I. Trenul de persóne la 5 óre 19 min. dim. (are legătură cu Tușnad) Cluș-Szereda. 3 ó. 15 m.
I. Trenul de persóne la 8 óre 25 m. d., (are legătură în St. Georgei cu Cluș-Szerda și Cluș-Gyiu es).	I. Trenul mixt la 8 óre 50 min. a. m.
II. Trenul de persóne la 1 óra 51 m. p. m.	II. Trenul de pers. la 3 óre 15 m. p. m. (are legătură cu linia Tușnad-Cluș-Szered.)
III. Trenul mixt, la 6 óre 48 m. séra, (are legătură cu Cluș-Szereda).	Dela Brașov la Zérnesci (G. Bartolomeiu):
Dela Zérnesci la Brașov (G. Bartolomeiu)	I. Trenul mixt la 9 óre și 5 min. a. m.
I. Trenul mixt 6 óre 22 min. dim.	II. Trenul mixt la 3 óre 18 min. p. m.
II. Trenul mixt la 1 óra 12 min. p. m.	

* V. Un alt tren mixt, care circulă numai Vinerea dela Augustin (Agostonfalva) la 7 óre 4 min. dimineța.